

С. М. Ткач,

провідний інженер відділу розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій,
Інститут регіональних досліджень НАН України, м. Львів

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РЕГІОНІ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

S. Tkach,

senior engineer in the development of productive sectors of the region and investment, Institute for Regional
Researches of NAS of Ukraine

IMPROVING OF RISK MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES IN THE REGION (FOR EXAMPLE LVIV REGION)

Представлено модель прийняття управлінських рішень залежно від ступеню ризику інвестиційної діяльності в регіоні. Удосконалено організаційний механізм управління ризиками інвестиційної діяльності в регіоні, в рамках якого доведено доцільність створення спеціалізованого Агентства управління інвестиційними ризиками "Ризик-Інвест". Побудовано шкалу рейтингу рівня інвестиційних ризиків у регіоні. Розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення управління ризиками інвестиційної діяльності у Львівській області.

The model of management decision making based on the risk level of investment activity in the region is presents. The institutional mechanism of risk management of investment activities in the region is improved, in which proved the feasibility of establishing a specialized Agency of management of investment risk "Risk-Invest". The scale rating of investment risks in the region is constructed. Practical recommendations to improve risk management of investment activities in the Lviv region was work out.

Ключові слова: ризик, інвестиційна діяльність, загроза, регіон, управління.

Keywords: risk, investment activity, danger, region, management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасних нестабільних глобальних умовах господарювання процес здійснення інвестиційної діяльності в регіонах України стає все більш ризикованим. Зовнішні і внутрішні загрози, взаємовпливаючи, створюють своєрідний синергетичний ефект, наслідком якого є погіршення умов для інвестування економіки регіонів. З огляду на це, особливої актуальності набуває необхідність удосконалення управління ризиками інвестиційної діяльності на мезорівні задля забезпечення якісного і вчасного реагування на нові виклики екзо- та ендогенного середовища.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематиці управління ризиками присвячено багато теоретико-прикладних досліджень, зокрема авторами яких є: В. Вітлінський, В. Глущенко, М. Долішній, А. Єпіфанов, С. Ілляшенко, М. Міщенко, О. Устенко, С. Харічков та ін. Разом з тим, більшість досліджень, які присвячені питанню управління інвестиційними ризиками, націлені на розв'язання проблем мікрорівня, тоді як мезорівневий аспект розкрито недостатньо і потребує подальшого ґрунтовнішого дослідження.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління ризиками інвестиційної діяльності у регіоні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ключовою метою управління інвестиційними ризиками в регіоні є захист інвестицій, залучених у його соціально-економічний розвиток, від деструктивного впливу зовнішніх та внутрішніх чинників. Суб'єктами інвестиційного процесу (насамперед ідеться про регіональні та центральні органи влади як ключового модератора цього процесу) на основі отриманих результатів оцінювання рівня ризиків інвестиційної діяльності в регіоні приймаються відповідні управлінські рішення щодо того, які методи і засоби застосувати. Виходячи з існуючих підходів [1—3], пропонуємо "дерево рішень" управління ризиками інвестиційної діяльності в регіоні представити у формі, наведеній на рис. 1. Залежно від рівня ризику визначаємо три підцілі управління ними на мезорівні:

1) попередження, запобігання можливих і недопущення зростання наявних інвестиційних ризиків, якщо рівень їх є низький;

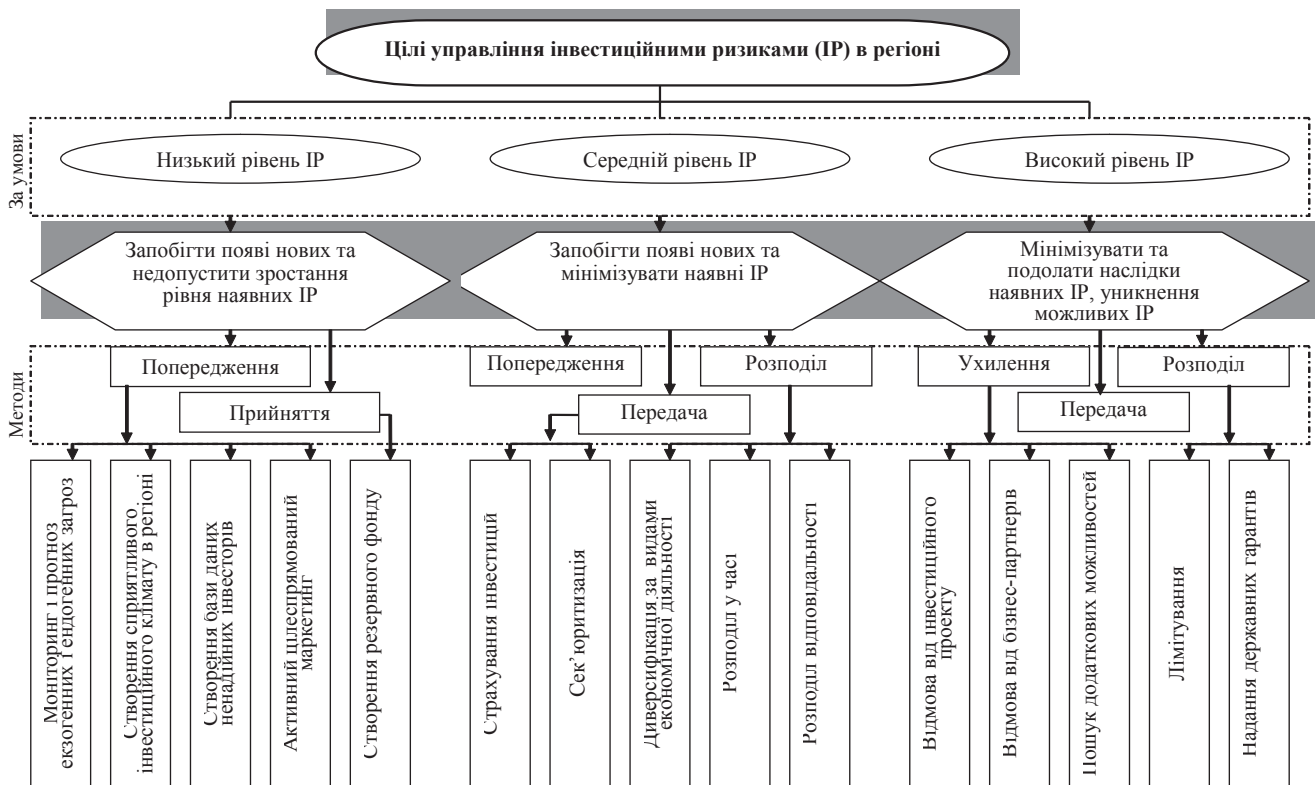

Рис. 1. "Дерево рішень" управління інвестиційними ризиками в регіоні

Джерело: розроблено автором.

2) попередження можливих і мінімізація наявних інвестиційних ризиків, якщо рівень їх є середнім;

3) мінімізація наявних та ухилення від ймовірних інвестиційних ризиків, якщо їх рівень є високим.

За першої умови, коли інвестиційний ризик є мінімальний, доцільним є вжити заходи, націлені на запобігання появі деструктивних процесів в інвестиційній діяльності регіону. На нашу думку, насамперед потрібно розпочинати з апарату його управління, тобто безпосередньо з суб'єкту управління. Мова йде про підвищення професійних якостей менеджерів у регіональних органах виконавчої влади, зокрема за допомогою таких заходів:

- проходження стажування працівниками регіональних органів влади в аналогічних закордонних установах задля обміну досвідом із конкретним його застосуванням у практичній діяльності. Кожна така поїздка посадовців має якісно відобразитися на результатах прийнятих ними управлінських рішень із формуванням відповідного звіту;

- проведення державним службовцям спеціалізованих бізнес-тренінгів, ознайомлення їх із сучасними моделями та теоріями державного управління регіональним розвитком тощо, що дозволить їм набути нових знань і, відповідно, приймати нові, нестандартні рішення щодо управління ризиками;

- налагодження тісної співпраці між діадою "влада — наука". Проведення спільних засідань, зустрічей, круглих столів дозволить двом сторонам спільно підійти до вирішення сучасних проблем регіонального розвитку, зокрема його інвестиційної сфери. Загалом регіональні органи влади мають ставити завдання, а науковці пропонувати конкретний механізм їх вирішення. Таким

чином, наукові розробки будуть відповідати сучасним викликам і матимуть прикладне значення, що на сьогоднішній день є досить важливим з огляду на підрив довіри до науковців.

Загалом регіональними органами влади в аспекті превентивних заходів щодо управління ризиками необхідно створити максимально можливий сприятливий інвестиційний клімат. Звісно, на його стан істотно впливають політичні, адміністративно-правові та економічні загрози, на які регіональні органи влади не можуть істотно вплинути, особливо що стосується фінансової і монетарної політики. Однак, на нашу думку, одним із ефективних способів попередження інвестиційних ризиків і підвищення рівня інвестиційної безпеки регіону має стати розроблення та реалізація відділом інвестиційної діяльності департаменту економічного розвитку, інвестицій, торгівлі та промисловості Львівської обласної державної адміністрації Стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку Львівщини (Стратегії). Вона повинна базуватися насамперед на результатах експертного опитування бачення проблем, напрямів та перспектив подальшого розвитку інноваційно-інвестиційної сфери регіону представниками бізнес-середовища, безпосередніми учасниками інвестиційного процесу. Тим самим Стратегія відповідатиме актуальним та реальним потребам інвестиційної сфери регіону, а не матиме декларативний характер. Окрім того, до розроблення Стратегії повинні бути залучені науковці, зокрема з Інституту регіональних досліджень НАН України, вищих навчальних закладів, які безпосередньо займаються дослідженням стану, динаміки та перспектив розвитку регіональної інвестиційної діяльності. Доречним

Рис. 2. Напрями взаємодії Агентства управління інвестиційними ризиками "Ризик-Інвест" з іншими учасниками інвестиційного процесу в регіоні

Джерело: побудовано автором.

також було б обговорення та узгодження Стратегії зі спеціалістами Львівського регіонального центру з інвестицій та розвитку як філії центрального органу влади.

Таким чином, комплексний організаційний підхід до формування Стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку регіону дозволить сформувати якісний продукт, який сприятиме покращенню рівня інвестиційної діяльності в регіоні і, відповідно, унеможливить появу деструктивних виявів регіонального середовища. Окрім того, запропонована Стратегія сприятиме пришвидшенню переходу на інноваційно-інвестиційну модель розвитку вітчизняної економіки, задекларованої Президентом України [8].

Задля запобігання виникнення інвестиційного ризику учасників, коли повністю або частково втрачається інвестиційний капітал через недобросовісних партнерів, їхнє шахрайство, обман тощо, доцільно Львівському регіональному центру з інвестицій та розвитку проводити аудит та контроль інвестиційних проектів, які були вже реалізовані на території регіону, а також тих, які знаходяться на стадії реалізації. У результаті чого створюється база даних інвесторів на предмет їх надійності та ефективності інвестування, що у подальшому виключить можливість задіяння "сумнівних" інвестицій та бізнес-партнерів у регіоні.

Разом з тим, найбільш ефективним способом попередження інвестиційних ризиків у регіоні є їх моніторинг та прогнозування. Сьогодні у Львівській області відсутня незалежна організація, яка б цільово, систематично та комплексно займалася цим питанням.

Створений Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами України Львівський регіональний центр з інвестицій та розвитку більше націлений на виконання державної інвестиційної політики та на вигідне представлення

інвестиційного потенціалу Львівської області інвесторам [7]. Так само відділом інвестиційного розвитку Львівської обласної державної адміністрації не проводиться постійний моніторинг інвестиційних ризиків регіону із його інформаційним представленням [6].

Тому задля можливості як інвесторам, так і представникам органів державної влади отримувати якісну і своєчасну інформацію про можливі загрози здійсненню інвестиційної діяльності в регіоні, країні загалом доцільно у Львівській області створити Агентство управління інвестиційними ризиками "Ризик-Інвест" (Агентство).

Агентство управління інвестиційними ризиками "Ризик-Інвест" створюється у формі асоціації. Предметом його діяльності є інвестиційні процеси в регіоні, країні, світі, а ціллю — моніторинг інвестиційних ризиків регіону. Вважаємо, що Агентство "Ризик-інвест" фактично має стати місцем накопичення та обробки усієї наявної інформації про інвестиційні ризики регіону з подальшою її передачею на платній основі іншим учасникам інвестиційного процесу регіону (рис. 2).

Агентство має об'єднати людей, які безпосередньо зацікавлені в результатах його роботи. З огляду на це, його засновниками повинні виступити приватні інвестори, зокрема представники регіональних інвестиційних фондів (наприклад, ТзОВ КУА "Портфельні інвестиції", "Ферматс", "Приват капітал", "Актив", КУА "ОПТИМА-КАПІТАЛ" та інші), учасники Комітету підприємців Львівщини та Європейської бізнес-асоціації. Окрім того, вважаємо, що і державні органи влади (Львівська обласна державна адміністрація і Львівський регіональний центр з інвестицій та розвитку) також мають виступити співзасновником цього Агентства, оскільки саме на них покладена провідна роль у забезпеченні сприятливого інвестиційного клімату в регіоні.

Управління Агентством пропонуємо здійснювати на принципах дольової участі його учасників: 70% приватні інвестори, 15% — Львівська обласна державна адміністрація, 15% — Львівський регіональний центр з інвестицій та розвитку. Таке співвідношення пропонується з метою забезпечення якомога більшої незалежності Агентства "Ризик-Інвест" від державних органів влади при одночасній співпраці з ними і, відповідно, забезпечення максимально можливої об'єктивності інформації про інвестиційні ризики в регіоні.

Окрім того, вважаємо за необхідне, щоб у діяльності Агентства, окрім засновників, брали також участь спеціалісти науково-дослідних установ, які займаються дослідженням цієї проблематики (Інститут регіональних досліджень НАН України (відділ розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій), Національний університет "Львівська політехніка" (кафедра економіки, підприємництва та інвестицій)), представники громадських організацій, об'єднань та інші. Їхня участь у діяльності Агентства може здійснюватися у формі запрошених консультантів, членів наглядової ради Агентства або як виконавців спільних науково-дослідних робіт, проектів.

Діяльність Агентства "Ризик-Інвест" повинна бути побудована на таких принципах:

- законності. У процесі своєї діяльності Агентство повинно керуватися Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами України, а також внутрішнім статутом;

- достовірності. Інформація, на основі якої робляться відповідні розрахунки і робляться висновки щодо об'єкта дослідження, повинна бути з офіційних джерел, повною та актуальною;

- об'єктивності. Зроблені висновки мають бути позбавлені заангажованості, суб'єктивізму і корисності та відображати реальний стан справ;

- оперативності. Ключовою вимогою в управлінні ризиками є оперативність отримання необхідної інформації, що, відповідно, забезпечує швидкість рефлексування на зовнішні та внутрішні загрози інвестиційній діяльності;

- прозорості. Діяльність агентства має бути відкритою і зрозумілою;

- якість і комплексність. Проведені дослідження мають охоплювати якомога більший спектр чинників впливу для досягнення якісного результату;

- конфіденційність. Отримані результати на замовлення третіх сторін не можуть бути розголошеними без їхньої згоди;

- незалежність. Агентство є самодостатньою самостійною установою і не може бути в підпорядкуванні інших організацій.

Агентство в межах своїх повноважень повинно виконувати такі функції:

- здійснення моніторингу і прогнозування розвитку інвестиційної діяльності на макро- і мезорівнях;

- виявлення умов і чинників, які впливають на появу інвестиційних ризиків;

- проведення аналізу та оцінки рівня ризиків у регіоні;

- формування Каталогу інвестиційних ризиків у регіоні;

- проведення спеціалізованих рейтингових досліджень інвестиційних ризиків для окремих суб'єктів господарювання, органам державної влади та засобам масової інформації;

- здійснення оцінювання ймовірності виникнення інвестиційних ризиків та можливих наслідків їх дії;

- розроблення стратегічних альтернатив поведінки суб'єктів господарювання в умовах регіональних ризиків;

- вироблення тактичних заходів з управління інвестиційними ризиками;

- аналіз результатів управління і внесення коректив у вжиті заходи;

- розроблення пропозицій для покращення регіональних програм розвитку;

- проведення семінарів, конференцій, круглих столів, форумів.

Зокрема, Каталог інвестиційних ризиків регіону дозволить систематизувати і вести постійний облік загроз інвестиційній безпеці регіону. Він складатиметься на основі Паспортів окремих інвестиційних ризиків. При виявленні того чи іншого ризику спеціалісти Агентства заповнюватимуть Паспорт інвестиційного ризику регіону. Він міститиме не тільки інформацію про сам ризик (назва, до якої підгрупи інвестиційних ризиків належить (економічний, технічний, правовий, політичний та ін.), опис, причини виникнення, термін тривалості, територія охоплення), а також заходи, які були вжиті у разі, коли ризик виник раніше, а також запропоновані заходи його уникнення, мінімізації, якщо ризик є новим. Отримана інформація про ризик передаватиметься в аналітичні підрозділи Агентства з метою подальшого її опрацювання.

Ключовим напрямом Агентства має стати:

- моніторинг зовнішнього і внутрішнього інвестиційного середовища регіону на предмет ризикованості;

- формування Каталогу інвестиційних ризиків;

- складання рейтингів регіонів та підприємств за рівнем інвестиційних ризиків.

Останній напрям діяльності Агентства повинен стати важливою комерційною складовою його діяльності. Згідно з даними [5], на сьогоднішній день в Україні до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств включено 6 агентств. Проте основна їхня діяльність спрямована на визначення рівня спроможності емітента цінних паперів повністю та своєчасно виплатити основну суму та відсотки за борговими зобов'язаннями. Здебільшого об'єктом дослідження названих рейтингових агентств є суб'єкти банківського, страхового та фондового секторів економіки. Натомість за останні роки зустрічаються поодинокі випадки надання вітчизняним рейтинговими агентствами відповідних рейтингів регіонам України за рівнем інвестиційним ризиків. Тому запропоноване Агентство управління інвестиційними ризиками регіону "Ризик-інвест" зможе заповнити цю ринкову нішу. З огляду на зростаючу кількість загроз інвестиційній безпеці регіонів і необхідності вироблення дієвих та своєчасних способів попередження та мінімізації їхніх наслідків доцільним є проведення Агентством щомісяч-

Таблиця 1. Шкала рейтингу рівня інвестиційних ризиків у регіоні

Значення інтегрального показника ІР	Рівень рейтингу	Роз'яснення
<i>Довготерміновий ризиковий рейтинг</i>		
0,80 – 1,00	AAA	Суб'єкт оцінювання характеризується максимальною ризикованістю інвестиційної діяльності, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами. Стан інвестиційної діяльності суб'єкта оцінювання залежить від впливу несприятливих економічних, технічних, соціальних, екологічних і кримінальних умов.
0,63 – 0,80	AA	Суб'єкт оцінювання характеризується критичним рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами. Рівень інвестиційної діяльності чутливий до впливу економічних, технічних, соціальних, екологічних і кримінальних умов.
0,37 – 0,63	A	Суб'єкт оцінювання характеризується допустимим рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами.
0,20 – 0,37	B	Суб'єкт оцінювання характеризується помірним рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами.
0,00 – 0,20	C	Суб'єкт оцінювання характеризується мінімальним рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами. Вплив інвестиційних ризиків різних сфер є мінімальним.
<i>Короткотерміновий ризиковий рейтинг</i>		
0,63 – 1,00	RRR	Суб'єкт оцінювання характеризується високим рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами.
0,37 – 0,63	RR	Суб'єкт оцінювання характеризується середнім рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами.
0,00 – 0,37	R	Суб'єкт оцінювання характеризується низьким рівнем інвестиційних ризиків, порівняно з іншими відповідними йому суб'єктами.

Джерело: побудовано автором на основі [5].

ного рейтингового дослідження регіону за рівнем інвестиційних ризиків. Зокрема, такі дослідження можуть здійснюватися на замовлення окремих суб'єктів господарювання, інших регіонів України.

Рейтингування регіонів, районів областей здійснюється на основі отриманих результатів аналітичних розрахунків інвестиційних ризиків, які групуються за встановленими параметрами. Подальше позиціонування досліджуваного регіону, порівняно з іншими регіонами, відбувається у межах однієї цієї групи. Рейтингову оцінку інвестиційних ризиків у регіоні, на нашу думку, доцільно представляти у лінгвістичній формі на зразок провідних міжнародних і вітчизняних рейтингових агентств, що сприятиме доступності та чіткості трактування отриманих результатів.

Визначаючи рейтингову шкалу інвестиційних ризиків Агентства, пропонуємо за основу брати Національну рейтингову шкалу та шкалу міжнародних рейтингових агентств [5]. Критерієм для визначення рівнів ризику взято модифіковану нами шкалу Харрінгтона. Для короткотермінового прогнозу (до 1 року) інвестиційних ризиків визначаємо три рівні (RRR, RR і R), а для довготермінового — п'ять (AAA, AA, A, B і C) (табл. 1).

Зокрема, вважаємо за доцільне спеціалістам Агентства для виявлення загроз здійснювати ґрунтовний моніторинг зовнішнього середовища так, як це роблять трейдери, тобто враховувати не тільки статистичні дані, а також проводити щоденне відслідковування виступів представників фінансової та політичної еліти країн, моніторинг міжнародних фахових засобів масової інформації тощо. Тобто працівники Агентства мають постійно "тримати руку на пульсі" усіх подій, які так чи інакше можуть вплинути на інвестиційний процес у регіоні, що в кінцевому результаті забезпечить високу ефективність діяльності Агентства і сприятиме попередженню виникнення інвестиційних ризиків у регіоні.

На противагу превентивним методам управління інвестиційними ризиками регіону, при прийнятті їх доцільним буде створення Регіонального фонду інвестиційно-інноваційного розвитку регіону. Окрім того, Львівським регіональним центром з інвестицій та розвитку у разі високої ризикованості важливих інвестиційних проектів, які плануються реалізовуватися на території регіону, доцільним є проведення їхнього супроводу. Тобто взяття їх під свій контроль з наданням відповідної організаційної та інформаційної підтримки. Такі заходи убезпечать інвесторів від можливих втрат, а успішна реалізація проекту принесе соціально-економічні вигоди для регіону.

У разі, якщо ступінь інвестиційного ризику регіону є середнім, то доцільним є використовувати превентивні методи, якщо необхідно, то з відповідним їх корегування до умов середовища, а також задіювати такі методи мінімізації наявних інвестиційних ризиків, як розподіл та передача.

Одним з найефективніших способів передачі інвестиційних ризиків є їх страхування. При страхуванні інвестицій страховими ризиками є ті, що спричиняють: повну або часткову втрату (неповернення) інвестицій, додаткові витрати при реалізації застрахованої інвестиційної діяльності, неодолення (недоодержання) запланованого прибутку від інвестицій, ліквідацію юридичної особи (смерті громадянина — приватного підприємця) — отримувача інвестицій, банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності — отримувача інвестицій [4].

На сьогоднішній день, незважаючи на наявність 442 страхових компаній в Україні [9], страховий ринок перебуває все ще на стадії формування. Відповідно сфера страхування інвестиційних ризиків також недостатньо розвинута. Більше того, не кожна страхова компанія в Україні пропонує страхування інвестицій.

Варто зазначити, що в аспекті страхування інвестиційних ризиків, іноземні інвестори є більш захищені, аніж вітчизняні, особливо це стосується правових і політичних ризиків. Оскільки іноземні інвестори, які спрямовують свої кошти в економіку регіонів України, можуть перестраховуватися власними вітчизняними страховими компаніями. Скажімо у Сполучених Штатах — це Корпорація зарубіжних приватних інвестицій OPIC, у Великій Британії — Департамент гарантій експортних кредитів ECGD, Лондонське страхове товариство "Ллойдс", страхове товариство "P.A.R.I.S. Pool", у Німеччині — консорціум "Hermes" — "Treuarbeit" та інші. Окрім того, іноземні інвестори отримують додатковий захист за рахунок укладених Україною міжнародних угод щодо іноземних інвестицій.

Виходячи з вищенаведеного, питання страхування інвестицій є однією з фундаментальних вимог мінімізації інвестиційних ризиків, що насамперед підвищить рівень фінансування інвестицій за рахунок вітчизняних інвесторів. Інвесторам варто активно використовувати усі форми страхування (хеджування, страхування відповідальності, майна, співстрахування, перестраховування, самострахування).

Тому важливим є, щоб на центральному і регіональному рівнях було створено сприятливі умови для страхових компаній, які були б зацікавленими у розвитку страхування інвестицій. Зокрема, регіональними органами влади доцільним було б створити Програму розвитку страхування інвестицій, а також залучати страхові компанії для співпраці задля забезпечення додаткових гарантій інвесторам, які мають намір залучати свій капітал в економіку регіону.

Розглядаючи метод розподілу при середньому і високому рівні інвестиційних ризиків у регіоні, насамперед треба виділити розподіл відповідальності між інвесторами та державними органами влади, особливо у соціально орієнтованих проектах. У разі настання ризику регіональні органи влади мають взяти на себе покриття:

— 75% збитків, якщо йдеться про реалізацію інвестиційного проекту, результатом якого буде виключно досягнення соціального ефекту, скажімо, у сферах охорони здоров'я, освіти, спорту;

— 50%, якщо окрім соціального ефекту отримується також прибуток, за умов інвестування найменш привабливих сфер господарювання. Таким чином, вдасться не лише мінімізувати інвестиційні ризики інвесторам, а також сприяти рівномірному розвитку усіх сфер господарювання Львівської області.

Тому доцільно говорити про диверсифікацію інвестицій суб'єктів інвестування за різними сферами господарювання регіону. Регіональним органам влади доцільно пропонувати інвесторам такий спосіб мінімізації ризиків, тим самим сприяючи одночасному стимулюванню декількох видів економічної діяльності. Також можливим є варіант розподілу ризику у часі. Для цього інвестування потрібно здійснювати поетапно, а не одноментно, що своєю чергою пролонгує період фінансування об'єкта інвестування.

У разі, коли інвестиційний ризик є надміру високим, то, звичайно, варто розглянути варіант відмови від інве-

стиційного проекту або ненадійного бізнес-партнера. Окрім того, у такій ситуації необхідним є пошук гаранта, яким може також виступити держава залежно від особливостей інвестиційного проекту і об'єкту інвестування.

Загалом при високо ризикованих проектах ключову роль грає уміння ризик-менеджера шукати нові можливості і способи виходу із кризових ситуацій. Саме тому, ми розпочали розгляд методів управління ризиками із покращення кваліфікації менеджерів регіонального рівня.

ВИСНОВКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Удосконалена модель прийняття управлінських рішень залежно від ступеню ризику інвестиційної діяльності в регіоні дозволяє обрати необхідний метод та інструментарій для запобігання появі нових, недопущення зростання наявних і уникнення особливо небезпечних інвестиційних ризиків. Створення на регіональному рівні спеціалізованого Агентства управління інвестиційними ризиками "Ризик-Інвест" підвищить рівень поінформованості суб'єктів інвестування щодо можливих і наявних загроз, тим самим знизить ймовірність отримати відмінний (негативний) від очікуваного результату інвестиційної діяльності. Сформована рейтингова шкала інвестиційних ризиків регіону, яка на відміну від існуючих, адаптована для використання її на мезорівні і дозволяє краще зорієнтуватися потенційним інвесторам та учасникам інвестиційного процесу щодо інвестиційного клімату в регіоні.

Перспективою подальших розвідок у цьому напрямі стане розроблення Стратегії управління ризиками інвестиційної діяльності у Львівській області.

Література:

1. Барбаумов В.Е. Энциклопедия финансового риск-менеджмента / В.Е. Барбаумов и др. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. — 877 с.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент / И.А. Бланк. — К.: Эльга: Ника-Центр, 2004. — 550 с.
3. Вітлінський В.В. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко. — К.: КНЕУ, 2004. — 480 с.
4. Дебет-Кредит [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dtk.com.ua/debet/ukr/2001/23/23pr6.htm>
5. Державний реєстр уповноважених рейтингових агентств / Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/activities/regulator>
6. Львівська обласна державна адміністрація // [Електронний ресурс].
7. Львівський регіональний центр з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.invest-lvivregion.com>
8. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
9. Фориншурер страхование [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.forinsurer.com

Стаття надійшла до редакції 27.06.2013 р.